

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ ВЕНЧЕТО И ПЪНЧО

chitanka.info

— Ти искаш да ти разкажа една зимна приказка. Под камината гори крушовият пън — нашият бъдник. Искри излизат през комина. В гърнето ври бобецът. Майка ти отиде да смъкне от тавана орехи, сушени сливи и едно свесло бяло грозде. Седни на коляното ми и слушай! Додето майка ти сложи вечерята и наточи от зимника едно менче вино — приказката ще свърши.

Живееха някога две малки дечица — братче и сестриче. Братчето се казваше Пънчо, а момичето — Невянка. Пънчо беше като буренце. Не си ти, макар че приличаш на буренце, опасно само с един обръч. Твоите уши са много дълги и стърчат нагоре, а Пънчовите бяха толкова мънички, че не чуваше какво му говори неговата майка. А Пънчовата майка му говореше: „Много си ми лаком бре, чедо! Не зная как ще те изхраня. Не яж толкова много, защото ще ти се пукне коремът! Купих една кошница зимни ябълки и ги скрих в раклата — ти си ги набутал и си ги изял до едничка. Как не ти дожаля за Венчето — поне едничка да й беше оставил! Сега съм опекла две питки със сирене. Едната е за тебе, а другата — за Венчето. Сестричката ти отиде да хвърли просени зрънца на куцото врабче. Занеси й питката. Седнете двамата до отворения прозорец и си изяжте питките!“

Тръгна Пънчо да търси сестричката си. Додето се качи по стълбата на втория кат — излапа своята питка. Пред вратата на Венчината стая един таен глас му каза: „Тук е тъмно. Никой няма да те види. Я излапай и другата питка!“ Без да му мисли много, Пънчо изяде и питката на Венчето. Облиза се като котарак, сложи ръце в джобовете си и влезе при Венчето да гледа как кълве зрънца куцото врабче. Венчето нахрани хубаво своето крилато другарче, изтърси престилката си и затвори прозореца. В туй време влезе майка им с метлата в ръка.

— Сладки ли бяха питките, деца? — попита тя.

— Какви питки? — обади се Венчето учудена.

Майката разбра веднага какво е сторил Пънчо.

— Как не те е срам! — извика тя. — И този път си изял дела на Венчето. Да се махаш от къщи! Аз не искам такъв син. Вън!

И разлютената жена подгони Пънчо с метлата. Пънчо изхвъркна от къщи, дигна пушилка по улицата и се втурна да бяга като заек през полето. Тогава беше есен и над земята светулкаше слънцето на сиромашкото лято. Колко е тичал Пънчо, не зная, но когато полето се свърши, слънцето се беше заплело на кръстосаните клони на една

глуха и тъмна гора. Боязливо навлезе малкият гладник в гората и почна да се озърта. Наоколо нямаше жива душа. Само стари дънери с напукани кори като тронави дядовци се пречкаха напреду му. Изневиделица се появи някаква голяма птица, плесна с криле над Пънчовата глава и се изгуби в клоната. Пънчо се уплаши и търти да бяга. Нададе вик:

— Олеле, мамичко! Колко е страшно!

— Не е страшно, чедо, ела при мене — обади се един грозен старешки глас от дълбочината на гората.

Пънчо се спря и попита:

— Коя си ти?

— Аз съм добрата баба-спасителка, която ходи да търси загубени момчета и ги прибира в своята къщурка да пренощуват. Върви право към мене!

— Ида, бабо! — отговори Пънчо и се затече доверчиво към своята спасителка.

Когато стигна при нея и я погледна — той се стъписа назад, защото напреду му стоеше една гърбава бабичка с набръчкано лице, с остър нос, дълги зъби и закривени нокти на пръстите. С ръцете си бабичката стискаше дебела тояга.

— Що щеш тука? — попита бабичката.

— Изпъдиха ме, бабо — отговори Пънчо.

— Кой те изпъди?

— Мама.

— Тъй ли, тогава ела, сине, при мене! Баба ще ти даде подслон. Гладен ли си?

— Не съм гладен, ами съм жаден.

— Щом като си жаден, вземи от кошницата ми един грозд и си разкваси устата. Аз съм забравила тая вечер да донеса вода от кладенчето. Хапни си грозде, не се срамувай!

Както знаеш, Пънчо не беше от срамливите. Той грабна най-големия грозд и почна лакомо да хрупка черните зърна. Но щом глътна първото зърно, усети как по ръцете, по краката и по гърба му започна да никне свинска четина. Сетне носът му се удължи и се превърна на муцуна. Бързо се вдървиха пръстите на ръцете и краката му. Те пък се превърнаха на копита. Пънчо замръзна от страх. Опита се да извика, но наместо глас от устата му се чу едно силно:

— Грууух!

С една реч, след като глътна първото черно гроздово зърно, Пънчо се превърна на прасе. Бабичката — ти вече си разбрал, че тя не е никаква спасителка, а горска магьосница — подскочи чевръсто, хвана прасето за задните крака, провеси му главата надолу и го понесе към кочината. Клетият Пънчо заквича, но магьосницата го блъсна безжалостно в кочината и го заключи.

— Ще те охраня хубаво, а за Нова година ще получиш червен гердан от баба си — спасителката! — закани се тя.

Видя ли, момчето ми, докъде може да докара човека лакомията?

Няма нужда да ти разказвам колко плака Венчето за своето загубено братче. Къде не го търсиха. Биха барабаните по селата: „Който е срещал едно момче с малки уши и голям корем — да обади на Пънчовия баща Стаменко, в махала Селянин, Вакарелско.“ Никой не беше срещал такова момче. Пънчовият баща съдра подметките на обувките си от ходене, но не можа да намери синчето си. Отиде си сиромашкото лято. Прецъфтя кърпикожухът по нивите. Забрули студен вятър голите клопки на дърветата. Захвърчаха снежинки. Побеля черната земя. Венчето все на прозореца стоеше, гледаше към полето и сърцето ѝ се пръскаше от мъка за Пънча. Куцото врабче престана да кълве просените зърна. То не можеше да преглъща от жалба за своята обична другарка.

Веднъж Венчето рече на врабчето:

— Хей, крилато другарче, иди да намериш братчето ми! Ти имаш крилца и можеш да отидеш, където искаш. Ако не го намериш — да не се мяркаш пред очите ми, иди, където щеш. Ако го намериш — ела право при мене, почукай с човка на прозореца ми и изчуруликай три пъти. По твоето чуруликане аз ще разбера, че Пънчо е намерен.

Врабчето беше умно птиче. То послуша своята приятелка и полетя над снежния свят. Цял ден стоя Венчето на прозореца и чака врабчето. Мръкна се. Настана нощ. Венчето опря глава върху пречките на прозореца и заспа. Към полунощ девойчето чу през сън, че някой чука на прозореца. Сякаш дъждовни капки тупкат по стъклото. Венчето отвори очи и скочи. Открехна прозореца. Едно птиче влезе в затоплената стая. Когато запали лампата, Венчето го позна: куцото врабче. Щом кацна върху дланта на своята приятелка, врабчето отвори човка и рече три пъти:

— Чик! Чик! Чик!

Венчето плесна ръце и викна:

— Да вървим! Води ме, врабченце, при братчето ми!

И като облече кожухчето си, Венчето тихичко напусна къщата. Ясна месечина грееше над снежното поле. Венчето газеше дълбокия сняг. Врабчето хвърчеше напред и водеше другарката си. С голяма мъка преминаха полето и навлязоха в гората. Макар че в гората беше страшно, Венчето вървеше безстрашно подир врабчето. По едно време куцото врабче падна върху снега с разперени крилца и започна да пърполи. Крачетата му се бяха вдървили от студ. Венчето го грабна, дигна го към устните си и с дъха си го затопли. Върна му силите. Врабчето пак литна. В зори двете премръзнали другарчета стигнаха до къщурката на магьосницата. Венчето почука със зачервените си пръсти на прозореца.

— Кой е? — обади се отвътре гласът на магьосницата.

— Едно премръзнало момиченце дири подслон.

— Влез при мене, щом като дириш подслон! — повторно се обади магьосницата и отвори вратата.

Докато Венчето влизаше, врабчето изчурулика три пъти и литна към комина да се затопли. Венчето разбра какво иска да каже нейното другарче: тука е Пънчо.

Насред стаята на магьосницата имаше една маса. Върху масата беше положена голяма паница.

— Тъкмо вечерях, бабиното момиченце. Бях си приготвила чорба от биволско копито. Всичката я изсърбах. Сега ме е напалила една жажда — изгарям за вода, стомната ми е празна. Кладенчето замръзна вчера. Да щеш, момиченце, да се покачиш на тавана, ще ми направиш голямо добро. Там има две кошници с грозде. В едната съм сложила бяло грозде, а в другата — черно. Смъкни ми един бял грозд. Да не смееш да се докоснеш до черното грозде, защото ще ти се случи голямо нещастие. Дръж фенера и се качвай по стълбата!

Венчето се качи на тавана и намери кошницата. От черното грозде тя откъсна само едно зърно и си го скри в джеба, а от бялото измъкна цял грозд и слезе долу. Магьосницата грабна грозда и почна да яде лакомо зърната. Най-накрая тя се досети и за гостенката си. Подаде ѝ жълто зрънце и рече:

— Изяж го!

Венчето налапа зърното, но не го схруска, а го скри под езика си.

— Сега забъркай в копанята малко трици и иди да нахраниш прасето в кочината. Нека хапне за последен път. Утре ще го заколя.

Венчето забърка трици и ги отнесе в кочината. Светна с фенера. Прасето, като я съзря, нададе жаловито грухтене:

— Грух! Грух! Грух!

Венчето позна по гласа, че туй прасе е Пънчо. Сълзи рукнаха от очите ѝ.

— Нищичко не съм ти донесла, братче! — проговори девойчето. — Само едно гроздово зрънце имам. Изяж го!

И тя мушна зърното в отворената уста на прасето. Тогава стана чудо. Щом прасето глътна зърното — четината се смъкна от гърба му, копитата и муцуната му изчезнаха; с една реч, прасето се превърна пак на човек.

— Пънчо! — извика Венчето и го прегърна. — Що щеш, братче, в тая кочина?

Пънчо ѝ разказа всичко.

— Сега какво ще правим? — попита той накрая.

— Ще бягаме! Но по-напред искам да се простя с магьосницата. Ти ме чакай до вратата!

Венчето се върна в къщи и без да забележи магьосницата, търкулна на масата черното гроздово зърно, което беше скрила в джеба си. Магьосницата си съблече кожухчето и рече:

— Ти ще легнеш до гърба ми да ме топлиш. Трябва да се наспиме, защото утре ще колим прасето. Я, още едно зрънце ми останало върху масата! Подай го!

Венчето ѝ подаде черното зърно. Щом го глътна магьосницата, която малко недовиждаше, бързо се превърна на пустала свиня с дълга муцуна. С диво грухтене тя подири Венчето, но хитрото момиче беше вече изскочило навън. То стискаше здраво Пънчовата ръка и бягаше през гората към село. Куцото врабче хвърчеше пред двете деца и им показваше пътя...

Майка ти е наредила вече трапезата. Хайде да вечеряме, сине мой! Няма да гребеш боба с шъпа, ами ще ядеш по мъничко с лъжица, защото, ако се много лакомиш — ще ти се пукне коремът!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.